

Lieverds en Lamzakken - een handleiding voor adolescenten in de lesruimte

Door Ellen Pieterse

Elke levensfase brengt zijn eigen uitdagingen met zich mee. De adolescentie wordt door bijna iedereen ervaren als een turbulente tijd waarin er veel in een mensenlichaam en mensenleven gebeurt. Door de grote hormonale veranderingen en de groeiende zelfstandigheid van het kind, gaan de hersenen heel veel voor het eerst meemaken. Van ontwakende seksualiteit tot het afzetten tegen ouders en opvoeders, van peer-pressure tot buitensluiting en pesten. Globaal bevindt een mens zich tussen het tiende en vierentwintigste levensjaar in de adolescentie. Het kind raakt los van het eenheidsdenken en ontdekt diens individualiteit aan het begin van de pubertijd. Aan het einde van de adolescentie is het brein volgroeid en een mens, in principe, volwassen.

Dit is een spannende tijd waarin de rol van de mentoren, bijvoorbeeld ouders, grootouders, leerkrachten, sportdocenten, en muziekdocenten een grote stempel drukken op de ontwikkeling van het jonge mens. Maar ook leeftijdsgenoten zijn essentieel voor de ontwikkeling.

De leer- en leefomgeving van de adolescent bepaalt diens ontwikkeling. "De sociale groep, maar ook de bredere samenleving waarin de sociale groep is ingebed, speelt dus een sleutelrol in de succesvolle ontwikkeling van jonge mensen tot volwassenheid." (Jelle Jolles, uit 'Het Tienerbrein')

In deze workshop wil ik de tiener als uitgangspunt nemen. Met andere woorden; ik zal letterlijk met jullie werken alsof jullie adolescenten zijn. Ik neem jullie mee naar een veilige leeromgeving.

Van daaruit zal ik met praktische oefeningen en geschikt repertoire met jullie zingen en bewegen. Tevens geef ik per oefening een korte uitleg vanuit de fysieke en mentale ontwikkelingsfase van de adolescent en waarom ik deze oefening geef, wat het nut is, en waarom mijn ervaring leert dat het werkt.

Ook de rol van de zangdocent licht ik hierin toe; waarom ik op deze manier met tieners werk, en waarom ik tieners zo aanspreek, of zo aanstuur.

Ellen Pieterse is als docent verbonden aan het conservatorium van ArtEZ. In Arnhem als zangdocent bij Muziektheater en Jazz & Pop in de bachelor- en masteropleiding, en in Zwolle als methodiekdocent in de bacheloropleiding Klassieke zang. Ze werkte van 2002 tot 2013 aan een particuliere musicalopleiding met tieners tussen de 12 en 20 jaar van wie velen zijn doorgestroomd naar vakopleidingen.

In haar privé praktijk heeft ze de afgelopen jaren vele tientallen tieners begeleidt naar vrijwel alle conservatoria in Nederland voor de opleidingen Jazz & Pop, Muziektheater, Musical, Klassiek, Docent Muziek, Theater en Docent Theater.

Ellen geeft les aan professionele zangers en performers en aan amateurs. Ze is een veelgevraagd docent bij koren, klassiek en pop.

Daarnaast is Ellen mede-oprichter van de ANBI-stichting ZingKwartier, die tot doel heeft via de Ward-methode muziekonderwijs weer terug te brengen op basisscholen.

Ellen is voorzitter van de NVZ en vanaf januari 2023 algemeen bestuurslid van de European Voice Teachers Association.

Ze is werkzaam als solist met een grote liefde voor thematische lied-recitals en muziek-theatrale programma's. Ze was vele jaren werkzaam in professionele koren en ensembles tot het moment

*waarop ze in 2017 aan het conservatorium ging werken en besloot haar 'Zing-tijd' alleen te stoppen in projecten waarin ze zelf haar repetities kan plannen.
Naast haar conservatoriumopleiding studeerde Ellen Humanistiek.*